

KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE

LIBERECKÉHO KRAJE SE SÍDLEM V LIBERCI

Husova 64, 460 31 Liberec 1, P.O.Box 141, tel. 485 253 111, sekretariat@khslibc.cz, ID nfeai4j, IČ 71009302

STREPTOKOKOVÁ ANGÍNA A SPÁLA - informace

Streptokoková angína a spála jsou onemocnění způsobená bakterií - β -hemolytickým streptokokem skupiny A (*Streptococcus pyogenes*).

Streptokoková angína začíná náhle **horečkou, zimnicí, bolestmi hlavy, svalů, polykacími obtížemi**, onemocnění může provázet také nechutenství, zvracení nebo bolesti břicha. **Hrdlo a mandle jsou zarudlé, zvětšené a bolestivé**, někdy jsou mandle pokryty povlaky, zduřelé a bolestivé bývají rovněž podčelistní mízní uzliny, jazyk je bíle povleklý, později se olupuje a má malinový vzhled.

U spály (scarlatiny) se k těmto příznakům přidružuje **vyrážka** po těle. Je drobně skvrnitá, má světle červenou barvu, nejvíce je patrná v podbřišku, tříslech, na vnitřní straně stehen a v podpaždí a kůže je místech vyrážky drsná, připomíná husí kůži. Kolem úst je výbled a tváře jsou červené. Dále se mohou tvořit i drobné papulky v oblasti lůžek nehtů a na boltcích („Šrámkův příznak“). V rekonvalescenci se v místech vyrážky kůže olupuje.

Diagnóza streptokokové angíny nebo spály se kromě těchto příznaků stanoví na základě průkazu streptokoka skupiny A ve výtěru z krku.

Zdrojem onemocnění je nemocný nebo nosič – bakterie se nachází v krku či v nose. Onemocnění se přenáší **vzdušnou cestou** (kapénkami) nebo **konzumací kontaminované potraviny**. Vzácně může být vstupní branou infekce i poraněná či popálená kůže (u tzv. ranné spály).

Inkubační doba (doba od vniknutí původce nákazy do organismu do prvních příznaků onemocnění) je většinou 1-3 dny.

Kromě symptomatické léčby (fyzický klid, přísun tekutin, srážení horečky...) je nutná **antibiotická léčba**, aby se předešlo komplikacím a pozdním následkům. Antibiotika je nutné užívat v předepsaných časových intervalech a po dobu, kterou stanoví lékař.

Po zahájení odpovídající léčby **nakažlivost** končí během 2-5 dnů (v závislosti na druhu antibiotika).

Prevencí nákazy je izolace nemocného doma nebo na infekčním oddělení. Doporučuje se pro něho vyčlenit sklenice, příbor, ručníky, kapesníky a používat kapesník k zakrytí úst a nosu při kašli a kýčání. Důležité je mytí rukou, časté větrání, úklid omyvatelných ploch na vlhko a vyvážka ložního prádla nemocného.

Děti po prodělaném onemocnění se mohou přijmout do kolektivu po souhlasu ošetřujícího lékaře. Spála je onemocnění ryze dětského věku. Po prodělané spále se vytváří celoživotní imunita vůči pyrogennímu exotoxinu a při reinfekci pyrogenním streptokokem se již doprovodné příznaky nevyskytují.

MUDr. Monika Hausenblasová
ředitelka protiepidemického odboru

revize: 03/2023